

UCHWAŁA NR/2015

RADY MINISTRÓW

z dnia 2015 r.

w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. – „Wyprawka szkolna”

Na podstawie art. 90u ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się Rządowy program pomocy uczniom w 2015 r. – „Wyprawka szkolna”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, obejmuje się uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do klasy III szkoły podstawowej, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasy IV technikum.

§ 3. 1. Pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, obejmuje się uczniów:

- 1) słabowidzących,
- 2) niesłyszących,
- 3) słabosłyszących,
- 4) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- 5) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- 6) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357.

- 7) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- 8) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w pkt 1-7

– posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej „ustawą”, uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, z wyjątkiem klas I, II i IV, gimnazjów, z wyjątkiem klasy I, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, z wyjątkiem klas I, II i IV, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, z wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, z wyjątkiem klasy I, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, z wyjątkiem klas I i IV.

2. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, z wyjątkiem klasy IV, gimnazjów, z wyjątkiem klasy I, szkół ponadgimnazjalnych, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt 24 ustawy.

3. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do klasy I i II szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o którym mowa w art. 22ad ust. 1 ustawy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych.

PREZES RADY MINISTRÓW

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWNEGO

Joanna Rozwadowska-Skuzeczyńska
radca prawny

21.04.2015r.

UZASADNIENIE

Korzystając z doświadczeń lat ubiegłych w realizacji programów wyrównujących warunki edukacji szkolnej, przygotowano Rządowy program pomocy uczniom w 2015 r. – „Wyprawka szkolna”.

Od wielu lat prowadzone są działania, których celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, szczególnie pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Zagwarantowanie uczniowi łatwiejszego dostępu do nowych podręczników, a w przypadku ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz ucznia z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również do materiałów edukacyjnych, zapewnia mu poczucie przynależności do grupy rówieśniczej oraz poczucie bezpieczeństwa. Zaspokojenie podstawowych potrzeb pomaga motywować dziecko do aktywności poznawczej i społecznej oraz inspiruje do nauki.

Ubóstwo nadal jest jedną z głównych barier, ograniczających szanse rozwoju edukacyjnego dzieci i młodzieży. Bariera finansowa wpływa negatywnie na proces edukacyjny, zaburza relacje dzieci z rówieśnikami, a tym samym spowalnia tempo uspołeczniania dziecka w środowisku.

Kontynuacja realizowanego od wielu lat Rządowego programu pomocy uczniom – „Wyprawka szkolna” w znacznym stopniu pomaga wyrównywać dysproporcje dotyczące dostępu uczniów do podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również do materiałów edukacyjnych. Materiałami edukacyjnymi dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym są w szczególności książki pomocnicze, karty pracy, ćwiczenia rewalidacyjne, kolorowanki, rysowanki, uzupełnianki, wyklejanki oraz opracowania wykorzystywane w edukacji przedszkolnej.

Podejmowane w ramach programu działania są spójne z polityką Komisji Europejskiej, która wskazała, że w Unii Europejskiej ok. 8% pracujących osób jest zagrożonych ubóstwem, zaś w przypadku dzieci jest to ok. 20%. W Komunikacie Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „Europejska platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym: europejskie ramy na rzecz spójności społecznej i terytorialnej” przyjęto, że liczba osób ubogich i wykluczonych społecznie do roku 2020 zmniejszy się o 20 mln.

Jednocześnie wskazano, w jaki sposób państwa członkowskie mogą zintensyfikować walkę z wykluczeniem społecznym. Do państw tych należy teraz określenie celów krajowych i przedstawianie corocznych sprawozdań z realizacji zadań. Komisja Europejska będzie wspierać te działania za pomocą m.in. polityki ochrony socjalnej, zatrudnienia i edukacji, a także dzięki finansowaniu unijnemu.

W ww. Komunikacie dotyczącym Europejskiej platformy współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, jednej z siedmiu inicjatyw przewodnich unijnej strategii „Europa 2020”, przedstawiono działania na rzecz zwiększenia wysiłków na wszystkich szczeblach, zmierzających do osiągnięcia celu przewodniego, jakim jest zmniejszenie ubóstwa. Nowa inicjatywa dopełnia inne inicjatywy przewodnie, skupiające się na wzroście zatrudnienia i polepszeniu poziomu wykształcenia oraz umiejętności, i jest z nimi ściśle powiązana.

W roku szkolnym 2015/2016 pomoc skierowana zostaje do trzech grup uczniów:

- 1) najmłodszych uczestników edukacji szkolnej – uczniów klas III szkoły podstawowej oraz klas III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia;
- 2) uczniów, którzy w roku szkolnym 2015/2016 kontynuują naukę według nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego lub podstawy programowej kształcenia w zawodach odpowiednio na poziomie klasy IV technikum;
- 3) uczniów niepełnosprawnych – słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej.

Podstawą do skorzystania z pomocy przez uczniów niepełnosprawnych jest posiadanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn.

zm.), zwanej dalej „ustawa o systemie oświaty” . Uczniowie niepełnosprawni mają prawo do dofinansowania do zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – dofinansowanie dotyczy również zakupu materiałów edukacyjnych.

W konsekwencji wprowadzenia od roku szkolnego 2012/2013 w klasie IV szkoły podstawowej, klasie I szkoły ponadgimnazjalnej, klasie IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasie I ogólnokształcącej szkoły baletowej, klasie IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasie IV ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klasie I liceum plastycznego, klasie I i VII ogólnokształcącej szkoły baletowej nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17), zastąpionego następnie rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977, z późn. zm.), należy umożliwić dofinansowanie do zakupu nowych podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym również materiałów edukacyjnych, dla uczniów realizujących nową podstawę kształcenia ogólnego w kolejnym roku szkolnym, tj. 2015/2016.

W roku szkolnym 2015/2016 kontynuowanym komponentem realizowanym w ramach Rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna” jest możliwość dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia w zawodach.

Od dnia 1 września 2012 r. w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe równoległe z nową podstawą programową kształcenia ogólnego następuje wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia w zawodach, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184, z późn. zm.). Wprawdzie, corocznie w budżecie państwa przewidywana jest

dotacja przedmiotowa do podręczników szkolnych do kształcenia w zawodach, jednakże dotacja udzielana jest wydawcy, na jego wniosek. Nie wszyscy wydawcy wydający podręczniki do kształcenia w zawodach ubiegają się o taką dotację (w 2013 r. dopuszczono do użytku szkolnego 90 podręczników, z czego wnioski o dotację dotyczyły tylko 32 podręczników, zaś w roku 2014 dopuszczono do użytku szkolnego 52 podręczniki do kształcenia zawodowego, 8 podręcznikom udzielono dofinansowania w formie dotacji przedmiotowej.).

Analiza realizacji programu „Wyprawka szkolna” w latach 2012–2014 wskazuje, że uczniowie ze szkół ponadgimnazjalnych stanowią najmniejszą grupę odbiorców programu. Dodatkowo, należy podkreślić, że w klasie IV technikum zmniejsza się liczba przedmiotów ogólnokształcących, natomiast wrasta ilość przedmiotów zawodowych, w związku z czym kontynuuje się dla uczniów uczęszczających do szkół prowadzących kształcenie zawodowe możliwość dofinansowania również do zakupu podręczników do kształcenia w zawodach.

Utrzymanie katalogu wydatków nie będzie skutkowało zwiększeniem środków na dofinansowanie dla uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe na zakup podręczników, uczniowie ci zyskają natomiast możliwość szerszego wyboru podręczników, które zostaną dofinansowane ze środków programu „Wyprawka szkolna”. Kontynuowanie w takim zakresie programu powinno zwiększyć zainteresowanie pomocą udzielaną przez państwo uczniom szkół ponadgimnazjalnych, a tym samym zwiększyć liczbę uczniów tych szkół uczestniczących w programie.

W roku szkolnym 2015/2016 konieczność dofinansowania do zakupu nowych podręczników obejmuje uczniów uczęszczających do klasy III szkoły podstawowej, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia klasy IV technikum. W celu zmniejszenia obciążenia finansowego rodzin tych uczniów w trudnej sytuacji materialnej są oni uprawnieni do skorzystania z pomocy państwa.

Szkoły artystyczne są objęte systemem oświaty, zgodnie z art. 2 pkt 2 lit. d *ustawy o systemie oświaty*. W ogólnokształcącej szkole muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkole sztuk pięknych, liceum plastycznym i ogólnokształcącej szkole baletowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 29 grudnia 2004 r. w *sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych* (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 42, z późn. zm.), realizuje się zarówno kształcenie artystyczne jak

i kształcenie ogólne odpowiednio w zakresie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej.

Ogólnokształcąca szkoła baletowa rozpoczyna kształcenie od II etapu edukacyjnego trwającego 3 lata (kształcenie ogólne odpowiada kształceniu w klasach IV–VI szkoły podstawowej). Od klasy IV ogólnokształcącej szkoły baletowej uczniowie rozpoczynają realizację poziomu III etapu edukacyjnego (kształcenie ogólne odpowiada kształceniu w zakresie gimnazjum). Dofinansowanie zakupu podręczników w wymienionych w programie szkołach artystycznych obejmuje podręczniki do kształcenia ogólnego.

W roku szkolnym 2015/2016 po raz kolejny uwzględniono objęcie pomocą w formie dofinansowania do zakupu podręczników uczniów niepełnosprawnych: słabowidzących, niesłyszących oraz z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również do materiałów edukacyjnych. Kontynuowana będzie również pomoc dla uczniów słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.

Podstawą do skorzystania z pomocy przez uczniów niepełnosprawnych jest posiadanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 *ustawy o systemie oświaty*.

Uczniowie niepełnosprawni, z wyjątkiem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, realizują podstawę programową kształcenia ogólnego oraz podstawę programową kształcenia w zawodach, tę samą, co ich pełnosprawni rówieśnicy w związku z czym uczniowie ci mogą korzystać z podręczników do kształcenia ogólnego oraz z podręczników do kształcenia w zawodach. Dofinansowanie obejmuje zakup podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, oraz podręczników do kształcenia w zawodach, z wyjątkiem podręczników do klas I, II i IV szkoły podstawowej oraz klasy I gimnazjum.

W 2015 r. w ramach programu pomoc przysługuje:

- 1) uczniom uczęszczającym w roku szkolnym 2015/2016 do klasy II szkoły podstawowej, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasy IV technikum;
- 2) uczniom niepełnosprawnym uczęszczającym w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, z wyjątkiem klasy I, II i IV, gimnazjów, z wyjątkiem klasy I, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, z wyjątkiem klasy I i II, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, z wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, z wyjątkiem klasy I, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, z wyjątkiem klasy I i IV;
- 3) uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym uczęszczającym – na zakup materiałów edukacyjnych. To dofinansowanie dotyczy uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do szkoły podstawowej, z wyjątkiem klasy IV, gimnazjum, z wyjątkiem klasy I i szkoły ponadgimnazjalnej. Dofinansowanie na zakup materiałów edukacyjnych przysługuje uczniom klasy I i II szkoły podstawowej jedynie w przypadku gdy uczniowie ci nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który będzie zapewniał minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, ze względu na specyficzny charakter edukacji oraz indywidualny poziom rozwoju i tempa przyswajania wiedzy, nie opracowuje się odrębnych podręczników. Nauczyciele, realizując treści nauczania określone w odrębnej podstawie programowej kształcenia ogólnego przeznaczonej dla tych uczniów, mogą korzystać z dowolnych podręczników oraz różnych materiałów edukacyjnych, dostępnych na rynku. Najczęściej stosowanym rozwiązaniem w pracy z ww. uczniami jest korzystanie z podręczników do edukacji wczesnoszkolnej oraz różnych materiałów edukacyjnych dostępnych na rynku

(materiały edukacyjne dla tych uczniów to m.in. karty pracy, ćwiczenia rewalidacyjne, opracowania wykorzystywane w edukacji przedszkolnej).

Dla tej grupy uczniów utrzymuje się możliwość dofinansowania do zakupu materiałów edukacyjnych w przypadku uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do szkoły podstawowej, z wyjątkiem klasy IV, gimnazjum, z wyjątkiem klasy I i szkoły ponadgimnazjalnej. Dofinansowanie na zakup materiałów edukacyjnych przysługuje uczniom klasy I i II szkoły podstawowej jedynie w przypadku gdy uczniowie ci nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który będzie zapewniał minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 *ustawy o systemie oświaty*.

Nie objęcie przewidzianą w Rządowym programie pomocą – uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym uczęszczających do klasy IV szkoły podstawowej i klasy I gimnazjum, wynika z wprowadzenia nowych rozwiązań: ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 357) zmieniającą ustawę z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 811) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 441). Przyjęte rozwiązania umożliwiają zwiększenie kwot dotacji celowej, o których mowa w art. 22ae ust. 5 *ustawy o systemie oświaty*, na sfinansowanie podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych m.in. dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Ww. mechanizm zwiększenia kwot dotacji celowej dla uczniów uczęszczających do klasy IV szkoły podstawowej i klasy I gimnazjum, tj. uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym dotyczy także uczniów niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidomych i słabowidzących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Od dnia 15 października 2008 r., na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173,

poz. 1072) w wydawanym orzeczeniu wskazywana jest niepełnosprawność lub niepełnosprawności składające się na niepełnosprawności sprzężone, z uwagi na które uczeń wymaga kształcenia specjalnego. W przypadku orzeczeń wydanych na podstawie ww. rozporządzenia dyrektor szkoły może w sposób jednoznaczny wskazać w przypadku niepełnosprawności sprzężonych grupy dzieci słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera lub z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym.

W przypadku uczniów, którym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zostało wydane przed dniem 15 października 2008 r. *na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2001 r. w sprawie orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz wydawania opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, a także szczegółowych zasad kierowania do kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania* (Dz. U. Nr 13, poz. 114, z późn. zm.) w orzeczeniach brak było wskazania rodzaju niepełnosprawności stanowiących niepełnosprawności sprzężone. Dlatego, dla zachowania pełnej czytelności grupy odbiorców wśród uczniów niepełnosprawnych, w programie w sposób jednoznaczny wskazano, którzy uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi są uprawnione do otrzymania pomocy. W takich przypadkach dyrektor szkoły posiadający informację o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu niepełnosprawności sprzężonych wskaże, że uczeń jest uprawniony do korzystania z programu ze względu na rodzaj niepełnosprawności składających się na sprzężenie. Biorąc pod uwagę, że orzeczenie takie mogło być wydane dziecku w wieku 3 lat – ww. orzeczenia mogą funkcjonować w systemie oświaty do 2029 r.

Program nie obejmuje uczniów niewidomych, dla których Ministerstwo Edukacji Narodowej angażuje odrębne środki, uwzględnione w budżecie zadaniowym Ministerstwa Edukacji Narodowej finansowanym z cz. 30 – „Oświata i wychowanie”. W ramach tych środków wykonywane są m.in. adaptacje podręczników i książek pomocniczych odpowiednio do potrzeb tych uczniów, tj. w systemie Braille’a. Wersje elektroniczne tych adaptacji są udostępniane szkołom i placówkom na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej w specjalnie opracowanym w tym celu systemie informatycznym, umożliwiającym dyrektorom szkół i placówek bieżące ich pobieranie i wydrukowanie w całości lub części, zgodnie z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi uczniów. Powyższe rozwiązanie dotyczy również adaptacji podręczników dla uczniów słabowidzących, jednakże uczniowie ci

mogą również korzystać z podręczników szkolnych dostępnych na otwartym rynku wydawniczym, wykorzystując do ich czytania odpowiedni sprzęt techniczny i optyczny.

Umożliwienie otrzymania dofinansowania do zakupu podręczników uczniom niepełnosprawnym, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych, tworzy równe szanse edukacyjne oraz znacząco wpływa na eliminowanie barier o charakterze środowiskowym w dostępie do usług edukacyjnych, nie ograniczając prawa wyboru jedynie do tego podręcznika, który został opracowany z przeznaczeniem dla ucznia niepełnosprawnego.

Działania te skierowane zostaną do uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, który w 2015 r. nie są objęci programem „Wyprawka szkolna”. Rozwiązanie to pozwoli na ostateczne ograniczenie zakresu programu w 2017 r. do uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w szkołach ponadgimnazjalnych.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych, uczeń może otrzymać tylko ze względu na jedno z trzech wyszczególnionych poniżej kryteriów:

- 1) uczniom pochodzącym z rodzin spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 114);
- 2) uczniom pochodzącym z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*, w przypadkach określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 163), na podstawie decyzji dyrektora szkoły, do której uczęszcza uczeń, uwzględniającej lokalne warunki ekonomiczne i społeczne;
- 3) uczniom niepełnosprawnym uczęszczającym w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych,

w tym do szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do szkół artystycznych.

Na podstawie analizy wykonania programu w ubiegłych latach, ustala się liczbę uczniów uprawnionych do pomocy poza kryterium dochodowym na poziomie 5% uczniów z klas objętych programem. Realne wykorzystanie ww. pomocy wskazywało na udział 3–4% uczniów niespełniających kryterium dochodowego oraz na dosyć bierną postawę gmin wobec możliwości przyznawania dodatkowej pomocy. W sytuacji wzrostu zapotrzebowania na tę formę pomocy dla uczniów niespełniających kryterium dochodowego gminy będą mogły wypłacać zasiłki szkolne.

W przypadku, kiedy uczeń spełnia więcej niż jedno kryterium do objęcia pomocą, decyzję w sprawie jego wyboru pozostawia się rodzicowi ucznia (prawnemu opiekunowi, rodzicowi zastępczemu, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniemu uczniowi. Kwoty dofinansowania zostały ustalone na tym samym poziomie bez względu na rodzaj kryterium.

Przewiduje się, że przyjęcie uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. – „Wyprawka szkolna” pozwoli na zaspokojenie potrzeb w zakresie dofinansowania do zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych dla ok. 223 tys. uczniów.

Ustalony w programie sposób realizacji i finansowania programu gwarantuje właściwe przekazywanie informacji o liczbie uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy oraz związane z nim planowe uruchamianie środków finansowych.

Liczba wszystkich uczniów uprawnionych do objęcia programem, w tym uczniów niepełnosprawnych, zostanie wskazana przez wojewodów, na podstawie informacji zebranych z poszczególnych gmin, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wnioski o przyznanie pomocy w formie dofinansowania do zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną stopniu umiarkowanym lub znacznym lub w przypadku niepełnosprawności sprzężonej, w której jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych składa się do dyrektora szkoły, który przekazuje informację o uczniach uprawnionych do objęcia programem do organu prowadzącego szkołę. Dotację otrzymuje gmina, która następnie przekazuje środki na rachunek bankowy szkoły. Zwrotu kosztów zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych, rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniemu uczniowi dokonuje dyrektor szkoły.

W przypadku szkoły podstawowej, w tym specjalnej, gimnazjum, w tym specjalnego oraz szkoły ponadgimnazjalnej, w tym specjalnej, których organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego inna niż gmina, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, minister do spraw środowiska lub Minister Obrony Narodowej, przewiduje się, że dyrektor szkoły będzie przekazywał listę uczniów uprawnionych do pomocy wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły. Zwrotu kosztów zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych, rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniemu uczniowi dokonuje wójt, burmistrz, prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły. Działanie to pozwoli na realizację programu bez konieczności podpisywania dodatkowych porozumień pomiędzy organami prowadzącymi szkoły oraz w sposób jednoznaczny, określa dla której gminy naliczone zostaną środki na wypłatę pomocy dla uczniów szkół nie prowadzonych przez daną gminę a znajdujących się na jej terenie.

W szkołach prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, tj. w ogólnokształcącej szkole muzycznej I stopnia,

ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkole sztuk pięknych, liceum plastycznym oraz ogólnokształcącej szkole baletowej, wnioski składa się do dyrektora szkoły. Listę uczniów uprawnionych do objęcia programem dyrektorzy przekazują do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który przekazuje środki na rachunek bankowy szkoły. Zwrotu kosztów zakupu podręczników rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniemu uczniowi dokonuje dyrektor szkoły.

W szkołach prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa wnioski składa się do dyrektora szkoły. Listę uczniów uprawnionych do objęcia programem dyrektorzy przekazują do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który przekazuje środki na rachunek bankowy szkoły. Zwrotu kosztów zakupu podręczników rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniemu uczniowi dokonuje dyrektor szkoły.

W przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska oraz Ministra Obrony Narodowej, ze względu na małą liczbę uczniów uprawionych do udziału w programie, włączono szkoły prowadzone przez ww. ministrów do katalogu szkół, których uczniowie uzyskują pomoc bezpośrednio w gminie, na terenie której znajduje się dana szkoła.

Uruchomienie środków w dwóch transzach pozwoli na najbardziej racjonalne ich wydatkowanie. Pierwsza transza środków – uruchamiana do 31 lipca 2015 r. – stanowić będzie odzwierciedlenie co najmniej 70% potrzeb poszczególnych gmin, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Druga transza środków uruchomiona zostanie tylko do wysokości ewentualnych potrzeb zgłoszonych w szkołach po zweryfikowaniu zapotrzebowania na pomoc w ramach programu – do dnia 30 września 2015 r.

Środki, które zostały zaplanowane na realizację programu, a nie zostały rozdysponowane przez wojewodów w drugiej transzy, pozostają w dyspozycji Ministra Edukacji Narodowej i zostaną przeznaczone na realizację zadań Narodowego Programu Stypendialnego.

Załącznik

do uchwały nr/ 2015

Rady Ministrów

z dnia2015 r.

Rządowy program pomocy uczniom w 2015 r. – „Wyprawka szkolna”

I. WSTĘP

Zmiany wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17), które następnie zostało zastąpione rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 oraz z 2014 r. poz. 803), wymagają kontynuacji działań sprzyjających wyrównywaniu szans edukacyjnych grup uczniów pochodzących z rodzin o niskim statusie ekonomicznym, którzy rozpoczynają edukację opartą na nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego. Wprowadzenie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego wiąże się z koniecznością dopuszczenia do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania nowych podręczników dla uczniów rozpoczynających naukę w klasie IV technikum.

W roku szkolnym 2015/2016 kontynuowana jest w ramach Rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna” możliwość dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia w zawodach. Od dnia 1 września 2012 r. w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, równoległe z nową podstawą programową kształcenia ogólnego, następuje wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia w zawodach, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184 oraz z 2015 r. poz. 130). Wprawdzie

corocznie w budżecie państwa przewidywana jest dotacja przedmiotowa do podręczników szkolnych do kształcenia w zawodach, jednakże dotacja udzielana jest wydawcy, na jego wniosek. Nie wszyscy wydawcy podręczników do kształcenia w zawodach ubiegają się o taką dotację (w 2013 r. dopuszczono do użytku szkolnego 90 podręczników, z czego wnioski o dotację dotyczyły tylko 32 podręczników, natomiast w 2014 r. dopuszczono do użytku szkolnego 52 podręczniki, a 8 podręcznikom udzielono dofinansowania w formie dotacji przedmiotowej).

Możliwość dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia w zawodach wiąże się z koniecznością wsparcia rodzin uczniów uczęszczających do szkół prowadzących kształcenie zawodowe (zasadnicze szkoły zawodowe i technika). W przypadku tych rodzin, obciążenia finansowe związane z edukacją, w tym z zakupem podręczników szkolnych, są wyższe niż w przypadku uczniów uczęszczających do liceów ogólnokształcących, gdyż uczniowie ci oprócz podręczników do kształcenia ogólnego potrzebują również podręczników do kształcenia w zawodach.

Obecnie prawie co piąty absolwent gimnazjum wybiera zasadniczą szkołę zawodową, a co trzeci – technikum. W konsekwencji takich wyborów edukacyjnych gimnazjalistów wzrasta liczba rodzin ponoszących wyższe wydatki na edukację dzieci.

Rozszerzenie zakresu przedmiotowego programu o możliwość dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia w zawodach stanowi istotny element wyrównywania szans edukacyjnych uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe.

Respektując postanowienia art. 2 i 27 *Konwencji o Prawach Dziecka*, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z 2000 r. Nr 2, poz. 11, z 2012 r. poz. 1333 oraz z 2013 r. poz. 677) oraz realizując politykę wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży z rodzin o niskim statusie ekonomicznym, Rząd uznał za uzasadnione kontynuowanie w 2015 r. realizacji programu pomocy uczniom w formie dofinansowania zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych.

W 2015 r. programem będą objęci uczniowie uczęszczający w roku szkolnym 2015/2016 do klasy III szkoły podstawowej, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasy IV technikum.

W 2015 r. programem będą objęci także uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾), uczęszczający w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, z wyjątkiem klas I, II i IV, gimnazjów, z wyjątkiem klasy I, i szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, z wyjątkiem klas I, II i IV, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, z wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, z wyjątkiem klasy I, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, z wyjątkiem klasy I i IV.

Zatem, w ramach programu ww. uczniowie niepełnosprawni posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego otrzymają dofinansowanie do podręczników. Jednakże w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, o których

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357.

mowa w art. 3 pkt 24 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*, z wyłączeniem uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do klasy IV szkoły podstawowej i klasy I gimnazjum. Dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych nie obejmuje uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do klasy I i II szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który będzie zapewniał minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*.

Pomoc w ramach programu obejmuje dofinansowanie do zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego lub do podręczników do kształcenia w zawodach dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W 2015 r. program nie obejmuje uczniów rozpoczynających naukę w klasie I i II szkoły podstawowej i klasie I i II ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia w zakresie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego. Dla uczniów klasy I i II szkoły podstawowej i klasy I i II ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia odpowiednio od dnia 1 września 2014 r. i 2015 r. obowiązują odrębne zasady zaopatrzenia w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej. Podręcznik ten jest bezpłatnie zapewniały przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*.

Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, z wyjątkiem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, realizują podstawę programową kształcenia ogólnego oraz podstawę programową kształcenia w zawodach tę samą, co ich pełnosprawni rówieśnicy i mogą korzystać z podręczników dostępnych na rynku.

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną

z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, realizują odrębną podstawę programową kształcenia ogólnego, która nie wyróżnia odrębnych celów, zadań ani treści nauczania dla kolejnych etapów edukacyjnych w szkole podstawowej i gimnazjum.

Szkoła ponadgimnazjalna dla ww. uczniów, jaką jest szkoła specjalna przysposabiająca do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie w stopniu umiarkowanym lub znacznym ukierunkowana jest na przygotowanie młodzieży do pełnienia różnych ról społecznych oraz autonomicznego (na miarę ich możliwości rozwojowych) i aktywnego dorosłego życia. Ze względu na specyficzny charakter ich edukacji oraz indywidualny poziom rozwoju i tempa przyswajania wiedzy, nie opracowuje się odrębnych podręczników. Nauczyciele, realizując treści nauczania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego, mogą korzystać z dowolnych podręczników oraz różnych, dostępnych na rynku, materiałów edukacyjnych.

System edukacji powinien realizować zasadę równości w dostępie do wykształcenia i zapewniać sprawiedliwe korzystanie ze szkół wszystkich szczebli niezależnie od pochodzenia społecznego, sytuacji materialnej lub miejsca zamieszkania.

Czynniki ekonomiczno-społeczne mają ważny wpływ na edukację młodego człowieka, a jakość nauczania gwarantuje sukces na rynku pracy. Sytuacja ekonomiczna, w której wychowywane jest dziecko, kondycja rodziny, a także pozycja, jaką w rodzinie zajmuje dziecko, decyduje o jego pozycji również w szkole. Kształtuje ona ponadto sposób zachowania dziecka wobec rówieśników i osób dorosłych oraz wpływa na jego osiągnięcia w edukacji.

Finansowe obciążenia rodzin związane z edukacją dzieci potwierdzają m.in. badania CBOS z 2014 r., w których stwierdza się, że: „Na początku roku szkolnego 2014/2015 rodzice, którzy mają dzieci uczęszczające do szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły średniej lub zawodowej, wydali na zaspokojenie ich potrzeb związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego (podręczniki, przybory szkolne, mundurki, obowiązkowe opłaty – np. za ubezpieczenie, czesne, internat, stancje) średnio 1 257 złotych, co stanowi 105% kwoty zeszłorocznej. Przeciętne wydatki w przeliczeniu na jedno dziecko wyniosły 828 złotych, co stanowi 102% kwoty z roku ubiegłego. Największą pozycję w budżecie rodziców

przeznaczonym na szkolną wyprawkę stanowi zakup podręczników szkolnych, na które wydali przeciętnie 360 złotych w przeliczeniu na jedno dziecko (spadek o 6% w stosunku do roku ubiegłego).”²⁾

Priorytetowym zadaniem Państwa jest likwidacja ubóstwa i społecznego wykluczenia. Program polegający na dofinansowaniu zakupu podręczników dla uczniów, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, jest elementem systemu działań mających na celu zmniejszenie różnic edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży występujących ze względu na czynnik ekonomiczny, czy niepełnosprawność.

W związku z powyższym, korzystając z doświadczeń lat ubiegłych w realizacji programów wyrównujących warunki startu szkolnego, przygotowano Rządowy program pomocy uczniom w 2015 r. – „Wyprawka szkolna”.

Szczegółowe warunki udzielania pomocy uczniom objętym programem określi, w drodze rozporządzenia Rada Ministrów.

II. CEL PROGRAMU

Celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego uczniów przez dofinansowanie zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych.

III. BENEFICJENCI PROGRAMU

1. Beneficjenci końcowi programu

²⁾ Komunikat CBOS, „Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2014.2015”.

Beneficjentami końcowymi programu są (osoby bezpośrednio korzystające z pomocy):

- 1) uczniowie uczęszczający w roku szkolnym 2015/2016 do klasy III szkoły podstawowej, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasy IV technikum;
- 2) uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, zwani dalej „uczniami niepełnosprawnymi”, uczęszczający w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, z wyjątkiem klas I, II i IV, gimnazjów, z wyjątkiem klasy I, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, z wyjątkiem klasy I, II i IV, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, z wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, z wyjątkiem klasy I, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, z wyjątkiem klasy I i IV;
- 3) uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym uczęszczającym – na zakup materiałów edukacyjnych. To dofinansowanie dotyczy uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do szkoły podstawowej, z wyjątkiem klasy IV, gimnazjum, z wyjątkiem klasy I i szkoły ponadgimnazjalnej. Dofinansowanie na zakup materiałów edukacyjnych przysługuje uczniom klasy I i II szkoły podstawowej jedynie w przypadku gdy uczniowie ci nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który będzie zapewniał minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*.

2. Beneficjenci pośredni programu

Beneficjentami pośrednimi programu są:

- 1) rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, którym należy zapewnić dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów uczęszczających w roku

- szkolnym 2015/2016 do klasy III szkoły podstawowej, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasy IV technikum;
- 2) rodziny wychowujące uczniów niepełnosprawnych uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, z wyjątkiem klas I, II i IV, gimnazjów, z wyjątkiem klasy I, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, z wyjątkiem klasy I, II i IV, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, z wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, z wyjątkiem klasy I, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, z wyjątkiem klasy I i IV;
 - 3) jednostki samorządu terytorialnego odpowiedzialne za lokalną politykę oświatową i społeczną;
 - 4) Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
 - 5) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
 - 6) Minister Środowiska;
 - 7) Minister Obrony Narodowej.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, uczeń może otrzymać tylko ze względu na jedno z czterech wyszczególnionych poniżej kryteriów.

Pomoc będzie przysługiwać:

- 1) uczniom pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 114);
- 2) uczniom pochodzącym z rodzin niespełniających kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*, w przypadkach określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 163), na podstawie decyzji dyrektora

szkoły, do której uczęszcza uczeń, uwzględniającej warunki lokalne, ekonomiczne i społeczne.

Liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc, zgodnie z kryterium, o którym mowa w pkt 2, nie może przekroczyć w danej gminie 5% ogólnej liczby uczniów klas III szkoły podstawowej, klas III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klas IV technikum, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa. Ww. liczba uczniów obejmuje również uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska oraz Ministra Obrony Narodowej.

W przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc, zgodnie z kryterium, o którym mowa w pkt 2, nie może przekroczyć 5% ogólnej liczby uczniów klas III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, prowadzonych przez tego ministra.

W przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc, zgodnie z kryterium, o którym mowa w pkt 2, nie może przekroczyć 5% ogólnej liczby uczniów klas IV technikum, prowadzonych przez tego ministra.

- 3) uczniom niepełnosprawnym uczęszczającym w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, z wyjątkiem klas I, II i IV, gimnazjów, z wyjątkiem klasy I, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, z wyjątkiem klas I, II i IV, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, z wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, z wyjątkiem klasy I, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, z wyjątkiem klas I i IV;
- 4) uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną

z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym uczęszczającym – na zakup materiałów edukacyjnych. To dofinansowanie dotyczy uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do szkoły podstawowej, z wyjątkiem klasy IV, gimnazjum, z wyjątkiem klasy I i szkoły ponadgimnazjalnej. Dofinansowanie na zakup materiałów edukacyjnych przysługuje uczniom klasy I i II szkoły podstawowej jedynie w przypadku gdy uczniowie ci nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który będzie zapewniał minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*.

Dofinansowanie zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, będzie wynosić:

dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do klasy I i II szkoły podstawowej, którzy nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania	do kwoty 175 zł
1) dla uczniów uczęszczających do klasy III szkoły podstawowej; 2) dla uczniów uczęszczających do klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia; 3) dla uczniów: a) słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,	do kwoty 225 zł

<p>z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczających do: klasy III szkoły podstawowej oraz klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia,</p> <p>b) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do: klas III, V i VI szkoły podstawowej lub klas II i III gimnazjum</p> <p>– niekorzystających z podręczników do kształcenia specjalnego;</p> <p>4) dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do szkół ponadgimnazjalnych</p>	
<p>dla uczniów:</p> <p>1) niesłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczających do: klasy III szkoły podstawowej lub klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia,</p> <p>2) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność</p>	<p>do kwoty 770 zł</p>

<p>intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do: klas III, V i VI szkoły podstawowej lub klas II i III gimnazjum</p> <p>– korzystających z podręczników do kształcenia specjalnego; w przypadku korzystania z części podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego, koszt dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego lub materiałów edukacyjnych nie może być wyższy niż 192,50 zł</p>	
<p>dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczających do: klas V i VI szkoły podstawowej, klas V i VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia lub klas II i III ogólnokształcącej szkoły baletowej, niekorzystających z podręczników do kształcenia specjalnego</p>	do kwoty 325 zł
<p>dla uczniów niesłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczających do: klas V i VI szkoły podstawowej, klas V i VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia lub klas II i III ogólnokształcącej szkoły baletowej, korzystających z podręczników do kształcenia specjalnego; w przypadku korzystania z części podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego, koszt dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego nie może być wyższy niż 308,00 zł</p>	do kwoty 770 zł

<p>dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej uczęszczających do: klas II i III gimnazjum, klas II i III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas II i III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub klas V i VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, niekorzystających z podręczników do kształcenia specjalnego</p>	<p>do kwoty 350 zł</p>
<p>dla uczniów niesłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczających do: klas II i III gimnazjum, klas II i III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas II i III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub klas V i VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, korzystających z podręczników do kształcenia specjalnego; w przypadku korzystania z części podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego, koszt dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego nie może być wyższy niż 303,50 zł</p>	<p>do kwoty 607 zł</p>
<p>dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczających do zasadniczej szkoły zawodowej</p>	<p>do kwoty 390 zł</p>
<p>1) dla uczniów klasy VI technikum; 2) dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,</p>	<p>do kwoty 445 zł</p>

<p>z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczających do: liceum ogólnokształcącego, technikum, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, liceum plastycznego lub klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej</p>	
---	--

Programem zostaną objęci uczniowie uczęszczający do klasy III szkoły podstawowej, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasy IV technikum. Szacuje się, że naukę w ww. klasach w roku szkolnym 2015/2016 realizować będzie 472 459 uczniów.

Ponadto, programem zostaną objęci uczniowie niepełnosprawni uczęszczający w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, z wyjątkiem klasy I, II i IV, gimnazjów, z wyjątkiem klasy I, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, z wyjątkiem klasy I, II i IV, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, z wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, z wyjątkiem klasy I, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, z wyjątkiem klasy I i IV, tj. 101 608 uczniów oraz ok. 3 850 uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, którzy rozpoczną naukę w klasie I lub II szkoły podstawowej – w przypadku gdy uczniowie ci nie będą korzystać z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Razem będzie to grupa 577 917 uczniów.

Z danych Ministerstwa Edukacji Narodowej (opracowanych na podstawie sprawozdań przygotowanych przez wojewodów w listopadzie i grudniu 2014 r. a przesłanych do Ministerstwa w styczniu 2015 r.) wynika, że z pomocy w ramach Rządowego programu

pomocy uczniom w 2014 r. – „Wyprawka szkolna” skorzystało 17,95% ogólnej liczby uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym 14,88% na podstawie kryterium dochodowego. W liczbach bezwzględnych oznacza to, że zgodnie z otrzymanymi danymi z programu skorzystało 254 327 uczniów nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 210 834 uczniów spełniających kryterium dochodowe oraz 43 493 uczniów niespełniających kryterium dochodowego. Z programu skorzystało również 89 068 uczniów posiadających orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Szacowana liczba uczniów uprawnionych do objęcia pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników (a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych):

- 1) 20,75%³⁾ pochodzących z rodzin, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*, tj. 98 036 uczniów;
- 2) 5% uczniów wymienionych w programie otrzyma pomoc poza kryterium dochodowym, ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, tj. 23 624 uczniów;
- 3) uczniowie niepełnosprawni uczęszczający w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, wyjątkiem klas I, II i IV, gimnazjów, z wyjątkiem klasy I, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, z wyjątkiem klas I, II i IV, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, z wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, wyjątkiem klasy I, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, wyjątkiem klas I i IV, otrzymujący dofinansowanie na zakup podręczników do kształcenia ogólnego, w tym

³⁾ 20,75% stanowi średnią liczbę uczniów, którzy na podstawie kryterium dochodowego korzystali z programu „Wyprawka szkolna” w latach 2012–2014 oraz dodatkowe 5% liczby uczniów z klas objętych programem w przypadku wzrostu liczby beneficjentów.

podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, tj. 101 608 uczniów.

W roku szkolnym 2015/2016 wprowadzona zostanie nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego do klasy IV techników. Liczba uczniów rozpoczynających naukę w klasie IV technikum to 121 397 uczniów.

Szacuje się, że w roku szkolnym 2015/2016 pomoc w ramach programu otrzyma:

- 1) 90 400 uczniów klasy III szkoły podstawowej oraz uczniów klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia;
- 2) 31 260 uczniów klasy IV technikum;
- 3) 105 458 uczniów niepełnosprawnych uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, wyjątkiem klas I, II i IV, gimnazjów, wyjątkiem klasy I, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, wyjątkiem klas I, II i IV, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, wyjątkiem klasy I, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, wyjątkiem klas I, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, wyjątkiem klas I.

IV. SPOSÓB REALIZACJI I FINANSOWANIA PROGRAMU

Organem koordynującym program jest Minister Edukacji Narodowej.

Koordynatorem programu na szczeblu wojewódzkim dla wszystkich szkół dla dzieci i młodzieży, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, jest wojewoda realizujący zadanie przez kuratora oświaty.

W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych i ogólnokształcących szkół baletowych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, koordynatorem programu jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W przypadku szkół ponadgimnazjalnych rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, koordynatorem programu jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Na realizację programu zaplanowano 51 000 000 zł w ustawie budżetowej na rok 2015, ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej poz. 26 budżetu państwa „Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz 6.000 tys. zł na realizację Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła””. W przypadku wzrostu liczby uczniów uprawnionych do objęcia programem możliwe jest zwiększenie kwoty na jego realizację ze środków rezerwy celowej budżetu poz. 26 budżetu państwa „Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz 6.000 tys. zł na realizację Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła””.

Minister Edukacji Narodowej przedstawi propozycję podziału środków na poszczególne województwa, dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz dla Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i przekaze ją Ministrowi Finansów, wojewodom, Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

1. do dnia 31 lipca 2015 r. – w części dotyczącej pierwszej transzy;
2. do dnia 30 września 2015 r. – w części dotyczącej drugiej transzy.

Podział środków na poszczególne województwa obliczony zostanie według zasady: liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w poszczególnych rocznikach klas x odpowiednio 225 zł, 325 zł, 350 zł, 390 zł lub 445 zł, a w przypadku:

- 1) uczniów korzystających z podręczników do kształcenia specjalnego – 770 zł lub 607 zł;
- 2) uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub

znaczących uczęszczających do klasy I i II szkoły podstawowej korzystających z dofinansowania na materiały edukacyjne – 175 zł.

Liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, pobierających naukę w klasach III szkoły podstawowej, klasach III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasach IV technikum oraz liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół dla dzieci i młodzieży: szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych lub do szkół artystycznych, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa, zostanie wskazana przez wojewodów na podstawie informacji zebranych z poszczególnych gmin. Liczba uczniów uprawnionych, wskazana przez wojewodów, obejmuje również uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska oraz Ministra Obrony Narodowej.

W przypadku szkół podstawowych, które nie są prowadzone przez gminy, gmina, na terenie której znajdują się wymienione szkoły, zwraca się do organów prowadzących te szkoły o udzielenie informacji o szacunkowej liczbie uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w ramach programu, uczęszczających do tych szkół.

Liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, uczęszczających do klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia oraz liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół artystycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zostanie wskazana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Liczba uczniów, uprawnionych do otrzymania pomocy, uczęszczających do klasy IV technikum oraz liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół ponadgimnazjalnych rolniczych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, zostanie wskazana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wojewoda przekazuje dotacje gminom, zgodnie z zasadą: liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w poszczególnych rocznikach x odpowiednio do kwoty 225 zł, 325 zł, 350 zł, 390 zł lub 445 zł, a w przypadku:

- 1) uczniów korzystających z podręczników do kształcenia specjalnego – do kwoty 770 zł lub 607 zł;
- 2) uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do klasy I i II szkoły podstawowej korzystających z dofinansowania na materiały edukacyjne – do kwoty 175 zł.

Gmina ustali liczbę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, przy czym liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc w tym trybie nie może przekroczyć w danej gminie 5% ogólnej liczby uczniów klasy III szkoły podstawowej, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasy IV technikum, z wyjątkiem uczniów niepełnosprawnych oraz uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. Liczba uczniów uprawnionych, ustalona przez gminę, obejmuje również uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska oraz Ministra Obrony Narodowej.

Gmina przekaze dyrektorom odpowiednio szkół podstawowych i techników informację o liczbie uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, oraz – w przypadku szkół prowadzonych przez gminę – przekaze środki na dofinansowanie zakupu podręczników.

Gmina przekaze dyrektorom odpowiednio ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, informację o liczbie uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, oraz – w przypadku szkół prowadzonych przez gminę – przekaze środki na dofinansowanie zakupu podręczników.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego ustali liczbę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, przy czym liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc w tym trybie nie może przekroczyć 5% ogólnej liczby uczniów klasy III ogólnokształcącej szkoły

muzycznej I stopnia, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego przekaze dyrektorom ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, informację o liczbie uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, oraz przekaze środki na dofinansowanie zakupu podręczników.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi ustali liczbę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, przy czym liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc w tym trybie nie może przekroczyć 5% ogólnej liczby uczniów klasy IV technikum, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekaze dyrektorom techników informację o liczbie uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, oraz przekaze środki na dofinansowanie zakupu podręczników.

Dyrektor szkoły dokona zwrotu kosztów zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletnim uczniom, po przedłożeniu dowodu ich zakupu.

W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego inne niż gminy, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne, ministra właściwego do spraw środowiska i Ministra Obrony Narodowej, koszty zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, zwraca odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

W przypadku zakupów indywidualnych dowodem zakupu jest faktura VAT wystawiona imiennie na ucznia, rodzica, prawnego opiekuna, rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka, lub rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych. W przypadku ww. oświadczenia należy podać informację o rozliczeniu wydatków odpowiednio za zakup podręczników lub materiałów edukacyjnych tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. „Wyprawka szkolna”.

W przypadku zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, dla grupy uczniów, koszty zakupu są zwracane po przedłożeniu potwierdzenia zakupu wystawionego przez podmiot dokonujący zakupu. Potwierdzenie zakupu powinno zawierać: imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres szkoły, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, wykaz zakupionych podręczników lub materiałów edukacyjnych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis osoby, która dokonała zakupu. Podmiot, który dokonał zakupu wystawia potwierdzenie zakupu na podstawie faktury VAT oraz listy uczniów, dla których zakupiono podręczniki lub materiały edukacyjne.

Zwrot kosztów zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, nie może przekroczyć odpowiednio kwot: 225 zł, 325 zł, 350 zł, 390 zł, 445 zł, a w przypadku:

- 1) uczniów korzystających z podręczników do kształcenia specjalnego – 770 zł lub 607 zł;
- 2) uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnością sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub

znaczących uczęszczających do klas I i II szkoły podstawowej korzystających z dofinansowania na materiały edukacyjne – 175 zł.

Środki na realizację programu zostaną przekazane w dwóch transzach:

- 1) pierwsza transza (w wysokości nie mniejszej niż 70% planowanych środków) – obliczona zostanie na podstawie wstępnych danych, dotyczących liczby uczniów uprawnionych do korzystania z pomocy, otrzymanych od poszczególnych wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 2) druga transza – stanowić będzie uzupełnienie niezbędnych środków potrzebnych gminom, Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi do pełnego zrealizowania programu i obliczona zostanie po zebraniu przez wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ostatecznych danych o liczbie uczniów korzystających z pomocy.

V. TRYB UDZIELANIA POMOCY

1. Przyznanie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, następuje na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka), pełnoletniego ucznia, a także nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby – za zgodą rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniego ucznia.
2. Wniosek składa się do dyrektora odpowiednio szkoły podstawowej, ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, liceum plastycznego i ogólnokształcącej szkoły baletowej, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2015/2016.

3. Dyrektor szkoły, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów pochodzących z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*, którzy mogą otrzymać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, oraz uczniów niepełnosprawnych, i przekazuje ją odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły.
4. Dyrektor odpowiednio ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, liceum plastycznego i ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów pochodzących z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*, którzy mogą otrzymać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, oraz uczniów niepełnosprawnych, i przekazuje ją Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
5. Dyrektor szkoły ponadgimnazjalnej rolniczej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów pochodzących z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*, którzy mogą otrzymać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, oraz uczniów niepełnosprawnych, i przekazuje ją Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
6. Po otrzymaniu listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów pochodzących z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*, którzy mogą otrzymać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, oraz uczniów niepełnosprawnych, odpowiednio wójt, burmistrz

lub prezydent miasta ustala liczbę uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, i powiadamia dyrektorów szkół o liczbie uczniów, którym dyrektor szkoły może przyznać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, oraz o podziale środków.

7. W przypadku szkoły podstawowej, ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, liceum plastycznego i ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonych przez gminę, odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta przekazuje środki na dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych, na rachunek bankowy szkoły.
8. Dyrektor szkoły podstawowej, ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, liceum plastycznego i ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego inną niż gmina, osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego, osobę fizyczną, ministra właściwego do spraw środowiska i Ministra Obrony Narodowej, przekazuje wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły, listę uczniów, którym dyrektor szkoły przyznał pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*.
9. W przypadku szkoły podstawowej, ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, liceum plastycznego i ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego inną niż gmina, osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego, osobę fizyczną, ministra właściwego do spraw środowiska i Ministra Obrony Narodowej, zwrotu kosztów zakupu

podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletnim uczniom dokonuje odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

10. Dyrektor odpowiednio ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, liceum plastycznego i ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, informację o liczbie uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, otrzymuje od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
11. Dyrektor szkoły ponadgimnazjalnej rolniczej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, informację o liczbie uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, otrzymuje od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
12. Po otrzymaniu listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów pochodzących z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*, którzy mogą otrzymać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, oraz uczniów niepełnosprawnych, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przekazuje środki na rachunek bankowy szkoły.
13. Po otrzymaniu listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów pochodzących z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*, którzy mogą otrzymać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004

r. *o pomocy społecznej*, oraz uczniów niepełnosprawnych, minister właściwy do spraw rolnictwa przekazuje środki na rachunek bankowy szkoły.

VI. WARUNKI PRYZNAWANIA ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ PROGRAMU

1. Dotację dla gmin na realizację programu przekazuje wojewoda, na wniosek odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

2. Do wniosku należy dołączyć informację o liczbie uczniów na terenie gminy:

1) uczniów objętych programem, z wyjątkiem uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa:

a) pochodzących z rodzin spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*,

b) pochodzących z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*, zgłoszonych ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*;

2) uczniów niepełnosprawnych objętych programem, z wyjątkiem uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

3. Na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Edukacji Narodowej określi wysokość środków przeznaczonych na realizację programu w odniesieniu do:

1) objętych programem uczniów ze szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, którzy:

a) pochodzą z rodzin spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*,

b) pochodzą z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych*,

zgłoszonych ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

- 2) uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub do szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

4. Niewykorzystana lub wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem dotacja podlega zwrotowi na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.⁴⁾).

VII. ZADANIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

1. Poinformowanie – za pośrednictwem kuratorów oświaty – gmin i powiatów oraz rodziców uczniów (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka) albo pełnoletnich uczniów o programie i sposobie jego realizacji.
2. Zebranie od wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi informacji o liczbie uczniów, którzy spełniają warunki uprawniające do otrzymania pomocy.
3. Podział środków pomiędzy wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz poinformowanie właściwych dysponentów części budżetowych oraz Ministra Finansów o wysokości przyznanych środków.
4. Systematyczne monitorowanie realizacji programu.
5. Zebranie danych o realizacji programu od wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
6. Analiza i ocena realizacji programu w skali kraju – opracowanie zbiorczej informacji o realizacji programu.

VIII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	Zadanie	Termin realizacji
-----	---------	-------------------

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646 oraz z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877.

1.	Poinformowanie przez Ministra Edukacji Narodowej – za pośrednictwem kuratorów oświaty – gmin i powiatów, oraz rodziców uczniów (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka) albo pełnoletnich uczniów o programie i sposobie jego realizacji.	w dniu następującym po dniu podjęcia uchwały
2.	Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej przez wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wstępnych danych o liczbie uczniów uprawnionych do objęcia programem.	do dnia 15 lipca 2015 r.
3.	Poinformowanie przez Ministra Edukacji Narodowej właściwych dysponentów części budżetowych i Ministra Finansów o wysokości środków przyznanych w I transzy.	do dnia do 31 lipca 2015 r.
4.	Wystąpienie właściwych dysponentów części budżetowych do Ministra Finansów o zwiększenie planu wydatków na realizację programu.	do dnia 14 sierpnia 2015 r.
5.	Przekazanie przez wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zweryfikowanych danych o liczbie uczniów uprawnionych do objęcia programem.	do dnia 22 września 2015 r.
6.	Poinformowanie przez Ministra Edukacji Narodowej właściwych dysponentów części budżetowych i Ministra Finansów o wysokości środków przyznanych w II transzy.	do dnia 25 września 2015 r.
7.	Wystąpienie właściwych dysponentów części budżetowych do Ministra Finansów o zwiększenie planu wydatków na realizację programu.	do dnia 30 września 2015 r.
8.	Realizacja zwrotu rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletnim uczniom kosztu zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników	do dnia 20 listopada 2015 r.

	do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także kosztu zakupu materiałów edukacyjnych.	
9.	Podsumowanie programu w województwach. Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej przez wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi danych o realizacji programu.	do dnia 31 stycznia 2016 r.
10.	Dokonanie przez Ministra Edukacji Narodowej analizy i oceny realizacji programu w skali kraju – opracowanie zbiorczej informacji o realizacji programu.	do dnia 28 lutego 2016 r.

IX. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

Niezbędne będzie wydanie, zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 90u ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie *szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych*.

